



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3265/2018
13.06.2018. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац, Јелене Боровац, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Високи Савет судства, Основни суд у Врању, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж бр. 9856/17 од 10.01.2018. године, у седници одржаној 13.06.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца, у смислу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка Вишег суда у Београду Гж бр. 9856/17 од 10.01.2018. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П бр. 619/17 од 22.06.2017. године, у ставу другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 19.600,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр. 619/17 од 22.06.2017. године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име дуга исплати 906,51 динар са законском затезном каматом од 13.01.2017. године до исплате. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 17.300,00 динара.

Решењем Вишег суда у Београду Гж бр. 9856/17 од 10.01.2018. године, ставом првим изреке преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке првостепене пресуде, па је одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом другим изреке тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове жалбеног поступка од 12.000,00 динара.

Против решења о трошковима поступка, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП.

Одлучујући о посебној ревизији на основу члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као

изузетно дозвољеној због потребе тумачења права, масовности ове врсте спорова и различитог пресуђења у погледу накнаде трошкова парничног поступка, због чега је нужно уједначавање судске праксе.

У поступку није учињена битна повреда одредаба из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужиоцу је као вештаку у предмету Основног суда у Врању Ки 484/13 решењем суда призната накнада за извршено вештачење у износу од 5.000,00 динара, која му је исплаћена са доцњом, принудним путем 29.07.2014. године. Затезна камата на главницу од дана падања дужника у доцњу, до коначне исплате износи 906,51 динар, (утврђено вештачењем), па је тужбени захтев усвојен. Како је тужилац успео у спору, првостепени суд му је досудио трошкове поступка: и то за састав тужбе 6.000,00 динара, за заступање на једном одржаном рочишту 7.500,00 динара, и на име таксе за тужбу и одлуку по 1.900,00 динара, укупно 17.300,00 динара.

Супротно, другостепени суд је закључио, да иако је тужилац успео у парници, имајући у виду вредност предмета спора, да је једина „правична одлука“ у погледу трошкова парничног поступка да свака странка сноси своје трошкове због чега је преиначио првостепену пресуду у том делу.

На правилно утврђено чињенично стање неправилно су примењена правила о трошковима поступка.

Правичност је врхунски критеријум (и идеја) и прожима целокупно право. Али, у пресуђењу може да се примени када закон упућује на његову примену, или изузетно када се ради о правној празнини.

У конкретном случају правне празнине нема, па се у имовинско-правим споровима одлука о трошковима не доноси по основу правичности. Само у породичним односима суд води рачуна о "разлозима правичности" приликом одлучивања о трошковима (члан 207. Породичног закона), што овде није случај јер се ради о имовинском спору, а не породичном.

По правилу странка која изгуби спор дужна је да противној страни накнади парничне трошкове. Она има права да јој се накнаде нужни и потребни трошкови да би се постигла заштита при чему суд цени све околности (члан 154. ЗПП).

У овом случају тужена је изгубила спор и правилно је од стране првостепеног суда обавезана да противној странци накнади трошкове. У току поступка тужена није истицала да тужилац има код истог суда више парница са истоврсним чињеничним стањем и правним основом. Једино у том случају би првостепени суд био овлашћен да, евентуално и поред успеха у текућој парници, одбије захтев за накнаду трошкова јер тужилац би у случају тзв. "цепања потраживања" злоупотребљавао право и поступао супротно начелу савесности и поштења из члана 9. ЗПП у вези члана 12. ЗОО. Ако су парничне странке биле у уговорном односу на основу уговора о делу (ангажовање тужиоца као вештака), начело савесности и поштења се примењује од момента ступања странака у

переговоре па све до престанка уговора (члан 12. ЗОО). У уговорним односима оно подразумева искрено и лојално поступање и имање обзира према интересима друге стране. Правни однос између уговорних, а овде парничних странака не престаје испуњењем обавезе (исплата главнице), па се и на заштиту субјективних права у судском поступку примењује начело савесности и поштења и забране злоупотребе права. То начело се мора поштовати све до дефинитивног разрешења спорних односа јер структуру субјективног права не сачињава само овлашћење већ и захтев за судску заштиту, са којим чини целину. То даље подразумева да се од сваке уговорне стране и у принудној реализацији спорног потраживања захтева савесно поступање и смањење трошкова друге стране.

Несавесно поступа она странка ако из истог чињеничног стања и по истом правном основу потраживање раздваја на више делова и тиме другој странци свесно проузрокује неразумно високе трошкове. Али, као што је истакнуто, тужена није истакла приговор да тужила води више спорова ради наплате затезне камате због доцње у исплати награде за вештачење (главница) и да поступа несавесно, односно врши злоупотребу права, па одбијање захтева за накнаду трошкова или евентуално смањење из истакнутих разлога у овој парници није могуће.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је обавезана да тужили накнади и трошкове ревизијског поступка у висини од 19.600,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), као и трошкове судских такси на ревизију и одлуку по ревизији у износу од по 3.800,00 динара према Тарифном броју 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 106/15).

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић